

SILLAMÄE LINNAVALITSUS

Erkki Keldo

Majandus- ja tööstuminister

info@mkm.ee

Pärt-Eo Rannap

Peadirektor

info@rtk.ee

Teie:

Meie: 28.04.2026 a nr 12-3/749-1

TAOTLUS

Lugupeetud härra majandus- ja tööstusminister,

Lugupeetud härra peadirektor,

Õiglase ülemineku mehhanismi eesmärk on toetada üleminekut kliimaneutraalsele majandusele. Eestis on õiglase ülemineku keskmes Ida-Virumaa, kus suure majandusliku ja keskkonnaalse mõjuga ning suure hõivatusega põlevkivitööstusest loobumise tõttu tuleb leida lahendusi keskkonnaprobleemide lahendamisele, tööstusharu asendava võimalikult suure lisandväärtusega tootmise ja ettevõtluse arendamisele ning elukeskkonna parandamisele.

Selleks on õiglase ülemineku vahenditest ette nähtud võimalused toetada innovaatilisi ettevõtlusprojekte. Meie hinnangul on põlevkivitööstuse asendamisel oluline majanduse mitmekesistamine ning seejuures võimalikult suure lisandväärtusega ja innovatiivsed projektid, mille rahastamiseks on keeruline leida teisi toetusmeetmeid.

Sillamäe linn on arengukavas ette näinud vajaduse toetada GENECODE biotehnoloogia ja ravimiarenduse projekti.

GENECODE AS on registreeritud aadressil Sillamäe Kesk 1b. GENECODE AS innovatiivne ettevõtte, mis on spetsialiseerunud biotehnoloogiliste lahenduste

väljatöötamisele ja patenteerimisele. Ettevõttel on kõrgelt kvalifitseeritud meeskond ning projekti jaoks vajalikud patendid.

GeneCode on Eesti ravimite arendamise ettevõtte, mis keskendub ravimeetodite väljatöötamisele neurodegeneratsiooni vastu võitlemiseks. Ettevõtte on loonud GDNF-i mimeetikumide platvormi, mis kasutab gliiarakkude päritoluga neurotroofse faktori (GDNF) haigust modifitseerivaid omadusi ning rakendab neid väikemolekulidele, millel on ravimilaadsed omadused. GeneCode on Euroopa juhtiva biotehnoloogia uudisteportaali Labiotech poolt koostatud Eesti seitsme silmapaistvama biotehnoloogiaettevõtte nimekirjas. GeneCode on silma paistnud oma tootearendusprogrammiga, mis hõlmab ravimikandidaate selliste haiguste vastu nagu amüotroofne lateraalskleroos (ALS), retiniit pigmentoosa (RP), põletikuline soolehaigus (IBD) ja Parkinsoni tõbi (PD). Need ravimikandidaadid on loodud haiguse progresseerumise aeglustamiseks, soodustades närvirakkude ellujäämist ja funktsiooni.

Põlevkivikeemia ja eriti põlevkivi peenkeemia alase tootmise ja arendamise alase potentsiaali äralangemisel on kohane ära kasutada sellekohaseid teadmisi ja kogemusi suure tulevikupotentsiaaliga biotehnoloogia rahvusvahelise tippasemega arenduse ja tootmisega seotud investeeringuteks.

Ajalooliselt on Sillamäe linn loodud kohapealse keemiatehase tarvis, millele 1950-60 lisandus elanikkond, mis põhines ümbruskonna põlevkivitööstuse töötajatel, nii et ligikaudu pool linna elanikest oli seotud otseselt põlevkivitööstusega. Ka täna kui räägitakse Narva karjäärist või teistest põlevkiviettevõtetest, siis olenevalt ettevõtetest töötab seal tegelikult oluline hulk Sillamäe elanikke (Narva karjääris näiteks 95% töötajatest).

Leiame, et eeltoodud projekti oleks võimalik rahastada õiglase ülemineku vahenditest, kui raha vabaneb nende projektide arvelt, mis erinevatel põhjustel ei realiseeru.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tõnis Kalberg
linnapea

lisad: projekti esildis ning projektide infomaterjalid